

Adroddiad i'r:	Pwyllgor Archwilio Partneriaethau
Dyddiad y Cyfarfod:	8 Hydref 2015
Aelod / Swyddog Arweiniol:	Arweinydd y Cyngor / Pennaeth Gwella a Moderneiddio Busnes
Awdur yr Adroddiad:	Rheolwr Tîm Cynllunio Strategol
Teitl:	Adroddiad Cynnydd Cynllun Lles Sir Ddinbych

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

- 1.1 Darparu gwybodaeth i'r Pwyllgor Archwilio ar ganfyddiadau gwerthusiad chwe mis cyntaf prosiect 20 Uchaf Sir Ddinbych.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

I ddarparu gwybodaeth am brosiect sydd wedi ei roi ar waith yn sgil Cynllun Lles Sir Ddinbych a gyhoeddwyd ym mis Rhagfyr 2014.

Wrth ddatblygu Cynllun Lles Sir Ddinbych, sy'n canolbwyntio ar annibyniaeth a gwydnwch, dilynodd Bwrdd Partneriaeth Strategol y sir y broses ganlynol:

- Nodi blaenoriaethau drwy Asesiad o Anghenion a Gweithgareddau Ymgysylltu â'r Gymuned
- Ymchwilio i'r hyn sydd eisoes yn cael ei wneud i fynd i'r afael â'r blaenoriaethau
- Penderfynu beth, os o gwbl, a fyddai'n ychwanegu gwerth at weithgareddau presennol
- Cytuno ar yr hyn y gellid ei gyflawni mewn partneriaeth i gyrraedd y canlyniadau a ddymunir

Mae yna nifer o fentrau sy'n cael eu cynnal mewn partneriaeth a fydd yn ein helpu i wireddu gweledigaeth y Cynllun Lles. Yn ogystal, mae nifer o fentrau newydd yn cael eu cynnig i helpu i wireddu'r weledigaeth; ac mae prosiect 20 Uchaf Sir Ddinbych yn fenter o'r fath.

Mae partneriaid yn credu, trwy gymryd agwedd partneriaeth fwy arloesol, y gellir diwallu anghenion carfan o bobl a lleihau eu dibyniaeth ar wasanaethau heb eu cynllunio a gwasanaethau sydd yn aml yn annigonol ac yn anghynnaladwy.

3. Beth yw'r Argymhellion?

Argymhellir bod y Pwyllgor Archwilio yn ystyried y gyfres lawn o argymhellion sydd i'w gweld yn yr adroddiad gwerthuso ynghlwm (Atodiad 2)(Mae Atodiad 2 wedi ei eithrio rhag datgeliad cyhoeddus yn unol â pharagraff 13 o Atodiad 12A i Ddeddf Llywodraeth Leol, 1972).

Yn arbennig, argymhellir bod y Pwyllgor Archwilio yn ystyried sut y gellir rhannu'r gwersi a ddysgwyd yn sgil prosiect 20 Uchaf Sir Ddinbych i hysbysu gwasanaethau ymyrraeth ac atal cynnar (mae achosion enwebu cyffredin prosiect 20 Uchaf yn cynnwys unigrwydd ac ynysu cymdeithasol, cam-drin alcohol, rhwydweithiau cymunedol gwael, a galw mawr gyda'r nosau ac ar benwythnosau).

4. **Manylion yr Adroddiad**

Prosiect 20 Uchaf Sir Ddinbych yw'r prosiect cyntaf a lansiwyd dan nawdd y Cynllun Lles a gyhoeddwyd ym mis Rhagfyr 2014. Mae'r Cynllun Lles yn nodi'r project fel: 'adnabod y bobl sydd â'r deilliannau tlotaf a chydweithio ar ymyriadau cydlynol pendant i wneud y mwyaf o'u hannibyniaeth a'u gwytnwch ac i leihau mynediad at wasanaethau heb eu cynllunio'. Mae'r prosiect wedi ei gynllunio ar gyfer y bobl hynny nad yw gwasanaeth traddodiadol neu wasanaeth a gynlluniwyd yn ôl pob tebyg yn cyflawni eu hamcanion.

Ers ei lansio, mae'r prosiect wedi cymryd ymagwedd esblygiadol a thactegol. Er bod y dull hwn wedi caniatáu diwylliant o greadigrwydd a hyblygrwydd, nid yw Briff y Prosiect (Atodiad 2) wedi ei fabwysiadu yn ffurfiol ac nid yw'r meini prawf llwyddiant wedi eu cytuno arnynt eto.

Cynhaliwyd adolygiad ym mis Awst 2015 i nodi cryfderau a gwendidau'r prosiect; gan dynnu sylw at wersi a gwneud argymhellion ar gyfer cyfeiriad y prosiect yn y dyfodol.

Cynhaliwyd saith cyfweiliad anffurfiol dros y ffôn gydag aelodau o dîm prosiect 20 Uchaf.

Roedd yr ymatebwyr ar y cyfan yn cytuno bod prosiect 20 Uchaf Sir Ddinbych yn cynnig ffordd wahanol o weithio; bod y grŵp yn gallu rhoi cynnig ar ymyriadau newydd ac y gwelir gwelliannau. Mae rhannu gwybodaeth yn ystod cyfarfodydd yn dda ac mae ymatebwyr yn teimlo bod unigolion yn cydweithio'n well a bod yna ymdeimlad bod ymwybyddiaeth asiantaethau o'r hyn y maent yn gallu ei wneud a methu ei wneud yn cynyddu. Cydnabyddir na fyddai rhai o'r unigolion hyn yn cael eu cefnogi gan ddull aml-asiantaethol heb y grŵp hwn gan nad ydynt yn bodloni 'meini prawf' unigol llawer o'r asiantaethau ar y tim prosiect.

Mae'r prosiect yn gweithio gydag wyth person, ac mae yna bedwar achos gweithredol ar hyn o bryd. Nid yw rhannu gwybodaeth a materion yn ymwneud ag enwebu pobl yn y lle cyntaf wedi bod yn broses syml. Yn seiliedig ar ddau enwebiad newydd, mae'n ymddangos bod yna rywffaint o lithro o ran y rhesymeg dros enwebu i'r Prosiect 20 Uchaf.

Mae yna awydd i roi cynnig ar ymyriadau newydd i ddatrys hen broblemau ac i feddwl yn greadigol. Fodd bynnag, nid yw'n ymddangos bod rhai sefydliadau mor barod ag eraill i gymryd risgiau neu i wyro oddi wrth arferion traddodiadol.

Mae dau bartner wedi awgrymu y dylai'r prosiect 20 Uchaf ystyried cyllideb gyfunol. **Gallai pryderon ynghylch delwedd gyhoeddus hefyd atal rhai partneriaid rhag cymryd risgiau.**

Mae yna achosion lle mae dull aml-asiantaeth o dreialu syniadau newydd wedi gweithio ac wedi galluogi pecyn cydlynol o gefnogaeth. Ceir achosion eraill pan nad yw'r prosiect 20 Uchaf wedi gwneud unrhyw wahaniaeth i'r ymyriadau a roddwyd yn eu lle ar gyfer unigolion/teuluoedd. Serch hynny, mae consensws bod y prosiect 20 Uchaf yn dal yn bwysig a bod y dull aml-asiantaeth yn ychwanegu gwerth drwy 'safbwyntiau newydd'.

Mae'n anodd dweud a ellir cynnal y canlyniadau cadarnhaol a gyflawnwyd a pha mor barhaol ydynt. Mae ar bartneriaid angen bod yn gyfforddus â hyn.

MEYSYDD I'W NODI

Mae yna batrymau cyffredinol o bobl yn cam-drin gwasanaethau brys oherwydd eu bod yn unig ac yn ynysig yn gymdeithasol – mae'r Bwrdd Gwasanaethau Lleol wedi cytuno i ddiffinio cost hyn a sut y gellir ei atal.

Mewn rhai achosion, gallai'r prosiect 20 Uchaf arwain at gynyddu disgwyliadau afresymol unigolion nad ydynt yn cymryd cyfrifoldeb personol o ddifrif.

Mae rhai ymatebwyr wedi mynegi rhwystredigaeth gyda phartneriaid eraill o amgylch y bwrdd. Dywedodd un ymatebwr: "Mae gwasanaethau cyhoeddus a sefydliadau unigol yn esblygu ac yn newid, ond a yw ein disgwyliadau o bobl eraill yn dal yn draddodiadol?"

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Mae'r prosiect yn cael ei gyflwyno dan Gynllun Integredig Sengl Sir Ddinbych, y Cynllun Lles, a gafodd ei gymeradwyo gan y Cyngor yn 2014.

6. Faint fydd hyn yn ei gostio a sut y bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

Mae'r prosiect yn cael ei gyflwyno yn defnyddio adnoddau presennol.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb (AEC) a gynhaliwyd ar y penderfyniad? Dylai'r templed AEC wedi'i lenwi gael ei atodi fel atodiad i'r adroddiad.

Bydd asesiad o effaith ar gydraddoldeb yn cael ei gynnal fel rhan o drefn lywodraethu'r prosiect.

8. Pa ymgynghoriadau a gynhaliwyd gyda'r Pwyllgorau Archwilio ac eraill?

Bwrdd Gwasanaethau Lleol Conwy a Sir Ddinbych – Medi 2015.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

Amherthnasol.

10. Pa risgiau sydd ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

Bydd asesiad risg yn cael ei gynnal fel rhan o drefn lywodraethu'r prosiect.

11. Pŵer i wneud y Penderfyniad:

Mae erthyglau 6.1, 6.3.2(c) a 6.3.3(d) yn amlinellu pŵer y Pwyllgor Archwilio o ran yr uchod.

Swyddog Cyswllt:

Rheolwr Tîm Cynllunio Strategol

Ffôn: 01824 706291